

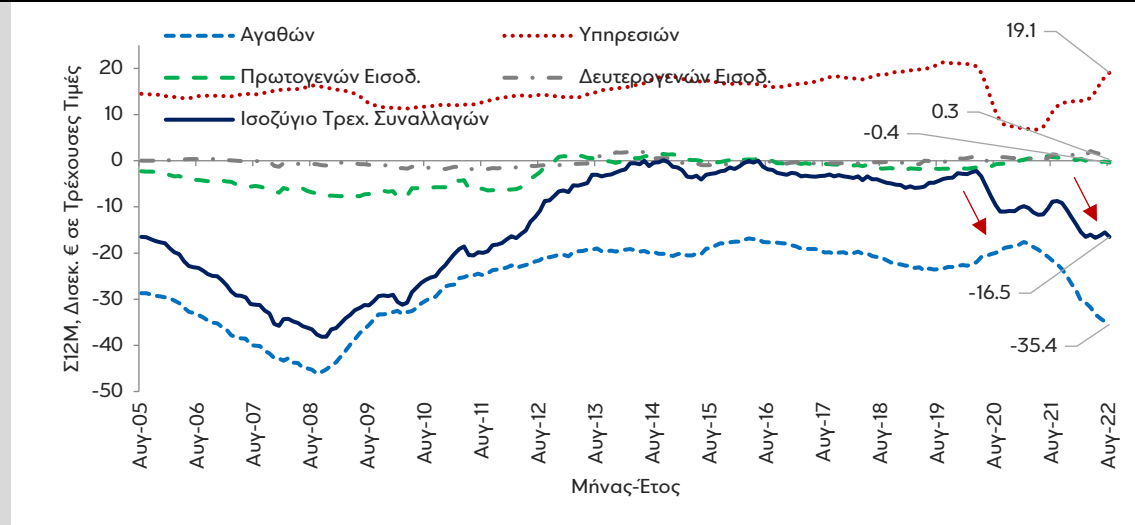
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

26 Οκτωβρίου 2022, Τεύχος 439

Πανδημία, ενεργειακή κρίση και δομικά χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας ερμηνεύουν το υψηλό εξωτερικό έλλειμμα για τρίτο διαδοχικό έτος

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης της Ελλάδος (ΤτΕ), το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ), δηλαδή η διαφορά ανάμεσα στις εισπράξεις και τις πληρωμές από τις συναλλαγές των φορέων της ελληνικής οικονομίας με φορείς του εξωτερικού, ενισχύθηκε στα €10,0 δισεκ. το 8μηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2022 από €5,8 δισεκ. το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι.¹ Τα τέσσερα ισοζύγια που απαρτίζουν το ΙΤΣ μεταβλήθηκαν ως ακολούθως: (1) το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών αυξήθηκε κατά €8,7 δισεκ. (55,6%), (2) το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών διευρύνθηκε κατά €6,3 δισεκ. (78,5%), (3) το ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων μειώθηκε κατά €0,8 δισεκ. και (4) το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων συρρικνώθηκε κατά €1,0 δισεκ (βλέπε Σχήμα 1).

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Επί Μέρους Ισοζύγια, Κινητό Άθροισμα 12 Μηνών

Πηγή: ΤτΕ, Eurobank Research.

Βάσει των παραπάνω στοιχείων, το έλλειμμα του ΙΤΣ στην Ελλάδα αναμένεται να παραμείνει υψηλό για τρίτο διαδοχικό έτος το 2022. Από 1,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2019 (€2,7 δισεκ.) διευρύνθηκε στο 6,6% το 2020 (€11,0 δισεκ.), στο 6,8% το 2021 (€12,3 δισεκ.), ενώ στο 8μηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2022 διαμορφώθηκε στα €10,0 δισεκ. Η εν λόγω ενίσχυση οφείλεται στις επιδράσεις των

¹ Το ΙΤΣ ισούται με το άθροισμα του ισοζυγίου αγαθών, του ισοζυγίου υπηρεσιών, του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων και του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

διαταραχών της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης σε συνδυασμό με τα δομικά χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας.

Πανδημία

Το 2020 μια από τις άμεσες επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 ήταν η μεγάλη συρρίκνωση των εξαγωγών υπηρεσιών κατά 43,6%, κυρίως λόγω των απωλειών των τουριστικών εσόδων. Παράλληλα, τα μέτρα στήριξης των ασκούντων την οικονομική πολιτική (ισχυρή δημοσιονομική επέκταση) συγκράτησαν την πτώση της εγχώριας ζήτησης στο 4,4% με αποτέλεσμα η μείωση των εισαγωγών, συνιστώσα που συναρτάται θετικά με το εγχώριο εισόδημα, να είναι κατά πολύ μικρότερη από την αντίστοιχη των εξαγωγών (διεύρυνση του εξωτερικού ελλείμματος).

Ενεργειακή Κρίση

Η άνοδος των τιμών των ενεργειακών προϊόντων (ήτοι αγαθών με χαμηλή ελαστικότητα ζήτησης) και η υψηλή εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας στις εισαγωγές ενέργειας οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση των εισαγωγών υπερκαλύπτοντας την ενίσχυση των εξαγωγών (διεύρυνση του εξωτερικού ελλείμματος).

Δομικά χαρακτηριστικά

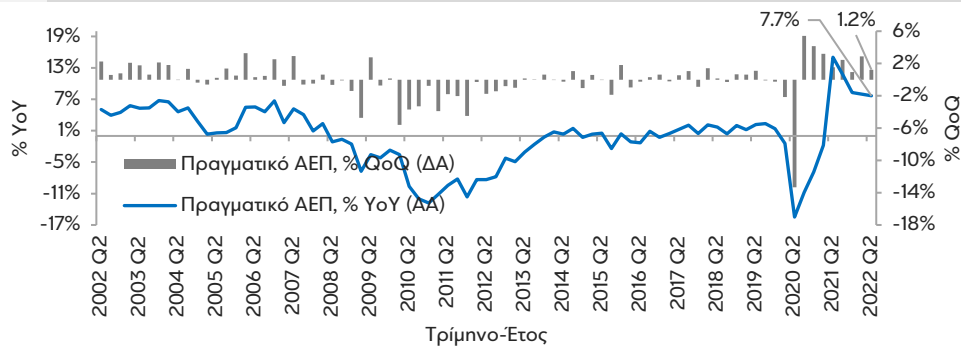
Η Ελλάδα είναι μια μικρή ανοιχτή οικονομία (small open economy). Ναι μεν η ανταγωνιστικότητα της σε όρους τιμών και μοναδιαίου κόστους εργασίας έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σύγκριση με τα τέλη της δεκαετίας του 2000, ωστόσο υπάρχουν υστερήσεις, οπότε και μελλοντικές προκλήσεις, στο πεδίο της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας (π.χ. φορολογία, δικαιοσύνη κ.α.). Εντός αυτού του πλαισίου, η ενίσχυση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας προερχόμενη από την εγχώρια ζήτηση συνοδεύεται από διεύρυνση του εξωτερικού ελλείμματος.

Πίνακας Α1 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +7,7% YoY (+8,0% YoY (Q1 2022) και +15,0% YoY (Q2 2021)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,2% QoQ (+2,9% QoQ (Q1 2022) και +1,5% QoQ (Q2 2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2022: 2022 +4,0%, 2023 2,4%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q2 2002–Q2 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +15,0% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,5% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

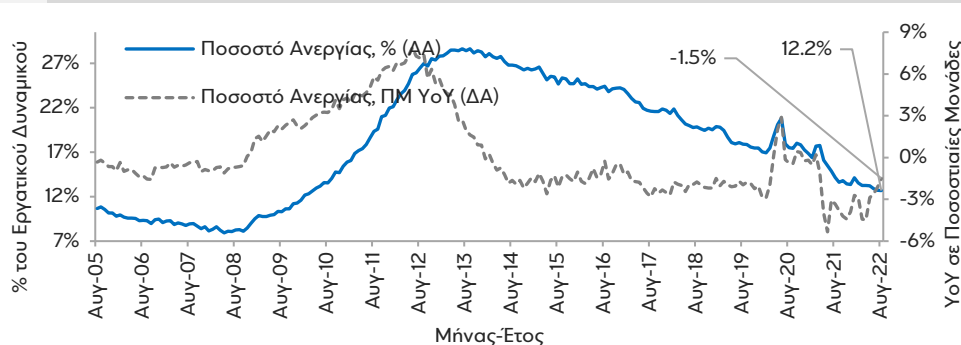
Δημοσίευση: 7/9/2022 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/12/2022

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Αύγουστο 2022 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 12,2% (12,2% (7/2022) και 13,7% (8/2021)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,8% (13,0% (7/2022) και 16,1% (8/2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαϊ-2021: 2022 13,7%, 2023 13,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 8/2005–8/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,5%

Διάμεσος: 17,4%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

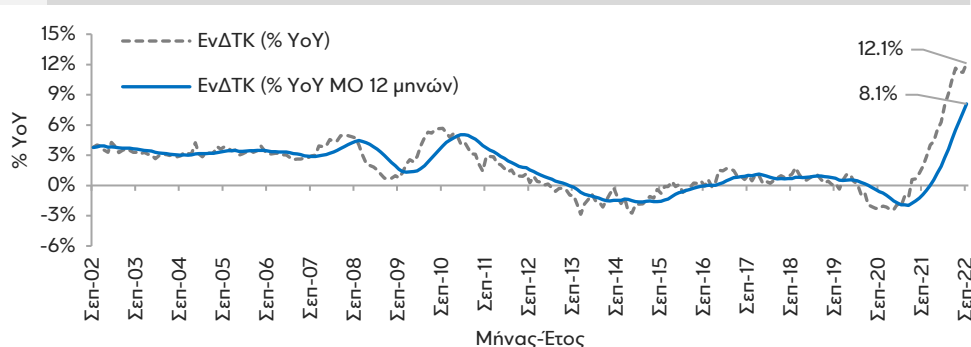
Δημοσίευση: 30/9/2022

Επομ. δημ.: 3/11/2022

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Σεπτέμβριο 2022 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +12,1% YoY (+11,2% YoY (8/2022) και +1,9% YoY (9/2021)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 8,1% YoY (7,2% YoY (8/2022) και -0,9% YoY (9/2021))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2022: 2022 +8,9%, 2023 +3,5%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 9/2002–9/2022

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,9%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

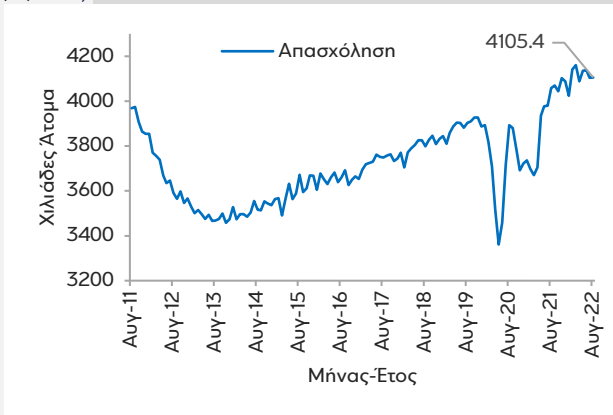
Δημοσίευση: 10/10/2022

Επομ. δημ.: 10/11/2022

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

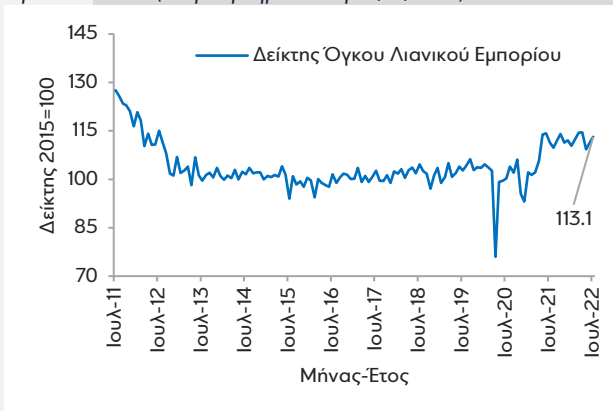
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,2% YoY τον Αυγ-22 από +3,1% YoY τον Ιουλ-22, +7,4% YoY την περίοδο Σεπ-21 – Αυγ-22 (12Μ) από +2,2% YoY την περίοδο Σεπ-20 – Αυγ-21 (επομένη δημοσίευση: 3/11/2022)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 105,1 ΜΔ τον Σεπ-22, +3,4 ΜΔ MoM και -4,1 ΜΔ YoY τον Σεπ-22 από -0,1 ΜΔ MoM και -11,8 YoY ΜΔ τον Αυγ-22 (επόμενη δημοσίευση: 28/10/2022)

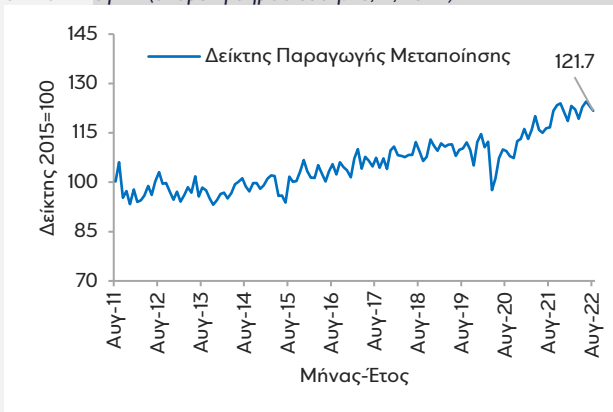
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +1,6% MoM και +1,6% YoY τον Ιουλ-22 από +1,8% MoM και -2,6% YoY τον Ιουν-22, +7,4% YoY την περίοδο Αυγ-21 – Ιουλ-22 (12Μ) από +3,7% YoY την περίοδο Αυγ-20 – Ιουλ-21 (επομένη δημοσίευση: 31/10/2022)

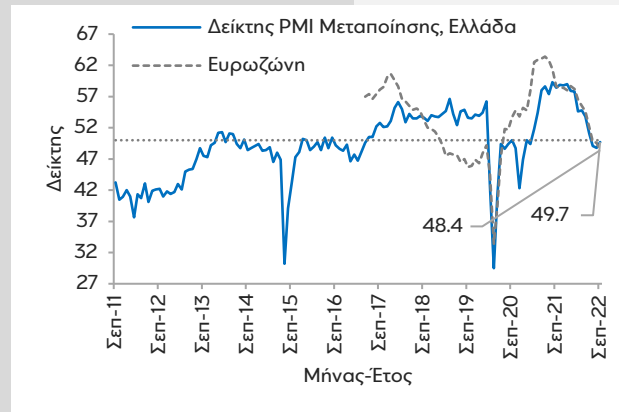
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -51,2 ΜΔ τον Σεπ-22, +3,0 ΜΔ MoM και -13,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-22 από +1,1 ΜΔ MoM και -22,2 YoY ΜΔ τον Αυγ-22 (επόμενη δημοσίευση: 28/10/2022)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -1,2% MoM και +4,4% YoY τον Αυγ-22 από -1,0% MoM και +5,9% YoY τον Ιουλ-22, +7,0% YoY την περίοδο Σεπ-21 – Αυγ-22 (12Μ) από +5,2% YoY την περίοδο Σεπ-20 – Αυγ-21 (επόμενη δημοσίευση: 10/11/2022)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 49,7 ΜΔ τον Σεπ-22, +0,9 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-22 από -0,3 ΜΔ MoM και -10,5 ΜΔ YoY τον Αυγ-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/11/2022)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ, Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ, Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
rpetropoulou@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ, Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ, Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

